

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «НОВОБУЗЬКИЙ ФАХОВИЙ  
КОЛЕДЖ МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО  
УНІВЕРСИТЕТУ»**

---



**ПОЛОЖЕННЯ  
ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ СТУДЕНТАМИ ВИБІРКОВИХ  
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

Нова редакція

Розглянуто і схвалено  
Педагогічною радою  
ВСП "Новобузський фаховий коледж  
МНАУ»  
Протокол №1 від 30 серпня 2023 р.

## **1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ**

1.1. Положення про вибіркові дисципліни у ВСП «Новобузький фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету» (далі - Положення) регламентує порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти у ВСП «Новобузький фаховий коледж МНАУ» (далі - Коледж) та розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» (стаття 54, пункт 17), Положення про організацію освітнього процесу в ВСП «Новобузький фаховий коледж МНАУ».

1.2. Освітньо-професійна програма з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та варіативну, що формується випусковою цикловою комісією. Обсяг дисциплін вільного вибору студентів складає не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС.

1.3. Це Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення студентами навчальних дисциплін із циклу вибіркових для підготовки фахових молодших бакалаврів.

1.4. Для планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі освітньо-професійної програми та затвердженого переліку вибіркових дисциплін.

1.5. До переліку дисциплін робочого навчального плану входять нормативні дисципліни, які є обов'язковими для вивчення усіма студентами та вибіркові дисципліни, які студенти обирають самостійно.

1.6. Навчальні дисципліни за вибором здобувана освіти - це дисципліни, які вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних компетентностей здобувачів освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

1.7. Вибіркові навчальні дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями, що визначають характер майбутньої діяльності; сприяють академічній мобільності студента та його особистим інтересам, дозволяють здійснювати впровадження спеціалізацій у межах базової спеціальності з метою формування компетентності здобувана відповідно до вимог ринку праці.

1.8. Відповідна циклова комісія, що пропонує вибіркові дисципліни, забезпечує підготовку робочих навчальних програм з дисциплін, методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркових дисциплін.

1.9. Якщо студент починає заняття з 1 вересня, то він може брати участь у виборі навчальних дисциплін із циклу вільного вибору студента наступним чином:

- при виборі за блоками дисциплін - при написанні заяви на вступ на спеціальність;
- при виборі окремих дисциплін з переліку - тільки для наступного року навчання.

1.10. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватися (вноситися в робочий навчальний план згідно наказу директора Коледжу).

1.11. Вибір дисциплін варіативної частини освітньо-професійної програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з

вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента є основним робочим документом студента.

Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі нормативні навчальні дисципліни та вибіркові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки фахівця фахової передвищої освіти, з урахуванням структурно логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за певною спеціальністю, та системи оцінювання (підсумковий контроль знань, атестація випускника).

1.12. Студенти мають право обирати вибіркові дисципліни на весь період навчання, якщо вони вивчаються впродовж чотирьох курсів, або на відповідний семестр, якщо вивчаються посеместрово.

1.13. Вибіркові навчальні дисципліни поділяються на:

дисципліни за вибором навчального закладу;

дисципліни за вибором студента професійно-орієнтовані (альтернативні або за блоками спеціалізації), вільного вибору студента.

Дисципліни за вибором навчального закладу за певною спеціальністю є для студента обов'язковими.

Професійно-орієнтовані вибіркові дисципліни відповідної спеціальності представлені парами альтернативних навчальних дисциплін, що вивчаються в конкретному семестрі і є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Студент даної спеціальності в обов'язковому порядку обирає одну із запропонованих дисциплін.

Дисципліни вільного вибору студента представлені переліком дисциплін, що включає в себе як дисципліни відповідної випускової циклової комісії, так і інші дисципліни, що є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю. Кількість та обсяг дисциплін вільного вибору студента для конкретного семестру вказана в навчальному плані.

1.14. Обсяг кожної вибіркової дисципліни становить, як правило, 3 кредити ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових дисциплін є залік. Дисципліни, що пропонуються у вибіровому блоці не рекомендується передбачати курсові роботи.

## **2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

2.1. Для формування контингенту студентів для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік завідувач відділення ознайомлює студентів з переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми анотаціями, сприяють студентам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації студенти мають право ознайомитись з навчальними та робочими навчальними програмами дисциплін, а також навчальними планами підготовки фахівців з інших спеціальностей.

2.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових дисциплін, до 01

квітня кожного навчального року обговорюють та затверджують протоколно і подають завідувачому відділенню (в навчальну частину) список дисциплін, які пропонуються для вільного вибору студентами на наступний навчальний рік, робочі навчальні програми і силабуси цих дисциплін для формування бази даних на електронній платформі Коледжу Moodle.

2.3. Циклова комісія та завідувач відділення до 01 травня поточного навчального року ознайомлюють студентів із затвердженим методичною радою переліком вибіркової дисципліни та інформують студентів про особливості формування груп для вивчення вибіркової дисципліни на наступний навчальний рік.

2.4. Вибір дисциплін студентами здійснюється шляхом опитування, та складається відомість результатів опитування здобувачів завідувача відділення до 15 травня поточного навчального року з проханням включити обрані дисципліни до свого індивідуального плану.

2.5. Відомість зберігається у завідувача відділення протягом усього терміну навчання студента.

2.6. До 01 червня завідувач відділення формує подання на розподіл академічних груп за обраними дисциплінами.

2.7. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю студентів для вивчення відповідної вибіркової дисципліни, то завідувач відділення доводить до відома студентів перелік дисциплін, які не будуть вивчатись. Після цього студент протягом тижня повинен обрати інші дисципліни, з яких сформувалась (чи сформується) кількісно достатня група студентів..

2.8. Студент, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибірковою дисципліною, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

2.9. Студент, який не визначився з переліком вибіркової дисципліни та не сповістив у визначені терміни, буде записаний на вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності або з міркувань оптимізації кількісного складу академічних груп.

2.10. Студент в односторонньому порядку не може відмовитись від вивчення запланованої дисципліни. Внесення у індивідуальний навчальний план студента додаткових навчальних дисциплін без погодження завідувача відділення не має юридичної сили. Вивчені таким чином курси не зараховуються.

2.11. Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибіркової дисципліни інформація про вибіркові дисципліни вноситься до індивідуального плану студента. З даного моменту вибіркова дисципліна стає для студента обов'язковою. Самочинна відмова від вивчення курсу тягне за собою академічну заборгованість, за що студент може бути відрахований з коледжу.

2.12. Обрані дисципліни вносяться до робочих навчальних планів і визначають навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік.

2.13. Щорічно, в перший тиждень після завершення навчального року, здобувані освіти подають завідувачу відділення індивідуальний навчальний план для перевірки фактичного виконання плану і прийняття рішення щодо подальшого їх навчання.

### **3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН**

3.1. Викладання вибіркового дисциплін здійснюють циклові комісії Коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

3.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового дисциплін кожного навчального року подають в навчальну частину список дисциплін, які пропонуються для вибору студентам, робочі навчальні програми та силабуси навчальних дисциплін разом з протоколами рішення циклової комісії.

3.3. Перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік може змінюватись.

3.4. Затверджені переліки вибіркового дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному сайті Коледжу із зазначенням короткого опису змісту дисциплін, обсягу в кредитах ЄКТС та семестру викладання.

3.5. Зміст конкретної вибіркової навчальної дисципліни визначає її силабус та робоча програма навчальної дисципліни. Навчальні дисципліни спрямовані на поглиблення й вдосконалення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених стандартом фахової передвищої освіти та освітньо- професійною програмою.

3.6. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується в Коледжі за умови чисельності групи не менш як 15 осіб.

3.7. За зміст та реалізацію вибіркової навчальної дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність голова циклової комісії, за якою закріплено викладання відповідної навчальної дисципліни.

3.8. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового дисципліни подають до 01 вересня кожного навчального року до методичного кабінету робочі навчальні програми кожної вибіркової дисципліни, оформлені відповідно до нормативної бази, яка існує в Коледжі.

3.9. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового навчальних дисциплін, до 01 березня кожного навчального року вносять зміни до переліку вибіркового навчальних дисциплін. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркового навчальних дисциплін на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням голови забезпечення освітньої програми, стейкхолдерів та здобувачів фахової передвищої освіти.

3.10. При розгляді змін до переліку вибіркового дисциплін обов'язково аналізується забезпечення циклової комісії щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (вища освіта, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг); навчально-методичне забезпечення; матеріально-технічне забезпечення.

3.11. Для забезпечення принципу конкуренції при виборі здобувачами фахової

передвищої освіти вибіркових навчальних дисциплін, педагогічним працівникам циклових комісій у вільний від проведення навчальних занять час рекомендується проводити презентаційні заходи.

#### **4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ**

4.1. У разі поновлення, переведення або зарахування на старші курси студента перезарахування кредитів вибіркових дисциплін здійснюється завідувачем відділення за поданням випускової циклової комісії.

4.2. Перезарахування кредитів здійснюється за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

4.3. Адміністрація Коледжу може дозволити студентам-учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові дисципліни, які прослухані в іншому навчальному закладі освіти, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Коледжі.

#### **5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

5.1. Це Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються Педагогічною радою Коледжу за поданням завідувача відділення.